

ಮನೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಾಳುವಂತೆ, ಹಲವು ಬಣ್ಣ ಆಕಾರದ ಗಿಡಗಳು ಕೈತೋಟದ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೊಗಯಿಸುತ್ತವೆ.

ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ನೋವುನಲಿವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರಷ್ಟೇ. ಅಂತೆಯೇ ತೋಟದ ಹಸಿರೂ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಕು. ಅಂತೆಯೇ ಕೈತೋಟವೂ ಶ್ರಮ ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಆ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಜೀವದುಸಿರನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಮುನಿಸಿನಿಂದ ಬೇರಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ಕೈತೋಟ ನಮ್ಮನ್ನೆಂದೂ ಕೈಬಿಡದು, ನಾವು ಅದರ ಕೈಬಿಡದ ಹೊರತು!

ನಗರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸಪರ್ಶ

ನಗರೀಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಂತೂ ಕೈತೋಟಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಜೀವನಕ್ರಮ ಬದಲಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದು ನಗರೀಕರಣ, ಕೈಗಾರೀಕರಣದತ್ತ ಹೊರಳಿದನಷ್ಟೆ. ಆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮಗಳೂ ಎದುರಾದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ. ದೈವಸ್ವರೂಪವಾದ ಪರಿಸರ ವಿರೂಪಗೊಂಡರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಜೀವಕ್ಕೆ ಉಸಿರೇ ಊರುಗೋಲಾಗಿರುವಾಗ

ಆ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಟೊಳ್ಳಾಗಲು ನಾವು ಬಿಡಬಾರದು.

ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ವಾಹನಗಳು ಉಗುಳುವ ವಿಷಯುಕ್ತ ಹೊಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಜೀವವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಿಂಡುತ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಂಪು, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್‌ಮಯಗೊಂಡು ತನ್ನ ಆದ್ರ್ವತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್‌ನಂತೆಯೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲೇ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅನೇಕರದು. ಈ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಸ್ಥಾವರದ ನಡುವೆ ಕೈತೋಟಗಳು ಮರೀಚಿಕೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಕೈತೋಟಗಳನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಯ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು ಎನ್ನಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಂಪು ನೀಡುವಷ್ಟಾದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೈತೋಟದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ ಗಾಳಿಯ ಕೊರೆತೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಕೈತೋಟಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಆಯಾಮವೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

'ಹೂವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಫುಲ್ಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೂಗಳು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಸಸ್ಯಪ್ರೀತಿ

ಗಿಡವು ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರೆ ಅದನ್ನು ಆರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೋಗದಿಂದ ಅದು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನೋವು ನಮ್ಮ ಒಳಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಾಗಬೇಕು. ಅಂತಹ ಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಕೈತೋಟ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕ. ರೋಗ ಬಂತೆಂದರೆ ಗಿಡ ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇರಬಾರದು.

ಗಿಡಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಂಟು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಬೀಜ ನೆಟ್ಟು, ಅದು ಚಿಗುರೊಡೆದು ಗಿಡವಾಗಿ ಹೂ ಬಿಡುವ ತನಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈತೋಟ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಆ ಸಸ್ಯಪ್ರೀತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಓದಿನ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೀತಿ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯದ ಜೀವನಕ್ರಮವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಮರ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, 'ಅದನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಡಿ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಂತೂ ಆಗಲ್ಲ. ಮರವು ಆಕ್ಸಿಜನ್ ನೀಡುತ್ತದೆ' ಎಂದಲ್ಲ ಹೇಳುವ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮಟ್ಟ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ವಿಧಾನ ಈಗ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಕಾಡಿನಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕೈತೋಟಗಳ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದಿನ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಬೇಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಾದರೂ ಗಾರ್ಡನ್ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಸಾವಯವ ಗಾರ್ಡನ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆತು.

-ಡಾ. ಶಿಶುಪಾಲ

ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ದಾವಣಗೆರೆ ವಿ.ವಿ.

